

léto 2018

OBLASTNÍK

Zpravodaj pro zrakově postižené

*Se sociálním
autem po
karlovarském
kraji ...*

OBSAH

KDE NÁS NAJDETE A CO NABÍZÍME	2
SPOLUPRACUJEME	4
INFORMUJEME	
Karlovarské TyfloCentrum získalo sociální automobil	8
Seniorpasy v karlovarském kraji	9
Změna prováděcí vyhlášky pro přidělování kompenzačních pomůcek pro OZP	10
Změna zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením od 1. ledna 2018	13
FriendlyVox	14
Mají nevidomí nosit bílou hůl?	15
Novinky 2018 v Tyflopomůckách	16
Z ČINNOSTI TYFLOCENTRA	
Lázeňský turnaj v kuželkách	17
Lázeňský turnaj v simulované střelbě	18
Den nevidomých na Karlovarsku	19
Haptická výstava v Trojském zámku	20
Japonsko známé a neznámé	22
Jubilejní 25. ročník Tyfloart	24
Legiovlak	26
Maturita ze slepoty	28
Na slovíčko s chebským kronikářem	29
Návštěva miniaturoparku v Mariánských Lázních	30
Návštěva Kynžvartského zámku	33
Nevidomí si užívali prohlídku jinými smysly	34
Pobyt v maďarských termálních lázních	34
Půlmaraton – Díky za to, že jsem nebyl sám	35
Velikonoční koncert	38
Regionální setkání 2018	39
Výlet do Prahy za T. G. Masarykem	40
Karlovy Vary mají nové místo na relaxaci	42
PŘIPRAVUJEME	44
RŮZNÉ	45
PODĚKOVÁNÍ	46
TYFLORECEPTÁŘ	48

KDE NÁS NAJDETE A CO NABÍZÍME

TyfloCentrum Karlovy Vary o. p. s
Mozartova 444/6, 360 20 Karlovy Vary
Tel. 353 236 065

www.tyflocentrum-kv.cz (najdete nás i na Facebooku)
e-mail: reditel@tyflocentrum-kv.cz

Co nabízíme:

Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – bezplatně. Nevíte, jak využít volný čas, udržet svou fyzickou a psychickou kondici, potřebujete navázat nové kontakty a díky zrakovému handicapu nemůžete využívat běžně nabízených aktivit? **Tato služba je určena právě Vám.** Přijďte zkusit různé výtvarné, sportovní, hudební aktivity, které jsou uzpůsobeny lidem se zrakovým handicapem.

Sociální rehabilitace – bezplatně. Máte doma kompenzační pomůcku a potřebujete se zdokonalit v jejím používání, potřebujete poradit ohledně výběru nové kompenzační pomůcky, naučit se psát na klávesnici desetiprstovou technikou, získat nové informace potřebné k dalšímu vzdělávání? **Tato služba je určena právě Vám.**

Průvodcovské a předčitatelské služby – hrazené služby. Jste objednan na úřad, k lékaři, na jednání či jinou schůzku a Váš zrakový handicap Vám neumožňuje se na schůzku dostat, potřebujete vyplnit formulář, napsat dopis, odvolání, přečíst knihu, doprovodit na nákup? **Tato služba je určena právě Vám.**

Ceník: Za hodinu skutečně využitého času zaplatíte 90,- Kč. Pokud hodinu nevyužijete, vypočítává se jen skutečně spotřebovaný čas, např. 10 minut – 15 Kč, 20 minut – 30 Kč, atd.

Komu jsou služby určeny:

Lidem s těžkým zrakovým postižením a lidem s kombinovaným postižením (zrak a tělesné postižení, zrak a diabetes, zrak a sluchové postižení při použití naslouchadla, zrak a mentální postižení).

Kdy nás zastihnete?

Po – Čt 8.00 – 17.00 hodin

Pá 8.00 – 12.00 hodin

Pracoviště:

Karlovy Vary – Stará Kysibelská 602, 360 09 Karlovy Vary

Tel. 353 226 511, email: kancelar.tyflocentrum@seznam.cz

Ostrov – Hlavní třída 1365, Ostrov, tel. 353 674 103, 355 336 666,

e-mail: ostrov.tyflocentrum@seznam.cz

Sokolov – ul. Jednoty 1628, Sokolov, tel. 731 446 281,

e-mail: sokolov.tyflocentrum@seznam.cz

Cheb – Karlova 17, Cheb, tel. 790 249 069

e-mail: cheb.tyflocentrum@seznam.cz

Masážní salón U Pavla

	Zdravotně postižení	Veřejnost
Částečná masáž	90 Kč	140 Kč
Celková masáž	180 Kč	280 Kč
Reflexní masáž chodidel	100 Kč	150 Kč
Měření tlaku	zdarma	zdarma

Při zakoupení 5 masáží – 20% sleva

Objednávky: 353 236 065, 353 226 511

Mozartova 444/6, Karlovy Vary

PROVOZNÍ DOBA

Úterý 8 – 13.00 hod.

Středa 11 – 17.00 hod.

Čtvrtek 8 – 13.00 hod.

Mimo tuto dobu - po dohodě s masérkou.

SPOLUPRACUJEME

Tyfloservis Karlovy Vary

Mozartova 444/6, 360 20 Karlovy Vary

Mgr. Petra Marková

Tel./fax 353 236 068

Každý čtvrtek 13.00–18.00 hodin (nutné se předem objednat).
Informace o optických pomůckách a jejich obsluze, výuka čtení
a psaní Braillova písma, výcvik prostorové orientace, chůze s bílou holí
a sebeobsluha, nácvik chůze s průvodcem, nácvik ovládání klávesnice.

Centrum pro zdravotně postižené Karlovarského kraje, o. p. s

Základní sociální poradenství

Zajišťujeme vlastními kvalifikovanými poradci – bezplatně.

Odborné sociální poradenství

Zajišťujeme ve spolupráci s externími odborníky – zejména právníky,
psychology, lékaři a speciálními pedagogy – bezplatně.

Půjčovna kompenzačních a rehabilitačních pomůcek

Zajišťujeme pronájem zdravotních a rehabilitačních pomůcek za sym-
bolické nájemné.

Služby osobní asistence

Služba umožňující postiženým občanům žít v běžném prostředí a plně
se realizovat v osobním životě při zachování vlastního životního stan-
dardu.

Přeprava speciálně upravenými vozidly

Zajišťujeme přepravu speciálně upravenými vozidly.

Počítačové kurzy

Bezplatné kurzy pro seniory a zdravotně postižené občany.

Aktivizační služby, volnočasové aktivity (ples Harmonie, koncerty,
hydrorehabilitace, ozdravné pobyty a další), veřejný internet, kopíro-
vání, prodej a půjčování Euroklíče.

Pobočky:

Karlovy Vary

Sokolovská 54, 360 05 Karlovy Vary
Tel/fax 353 234 666, mob. 602 340 549
e-mail: karlovyvary@sluzbypostizenym.cz
po+ st: 8–12.00 hodin, 13–16:00 hodin
út + čt: 8–12:00 hodin, 13–17:00 hodin
pá: 8–12:00 hodin

Sokolov:

Rokycanova 1756 – budova polikliniky (3. patro), 356 01 Sokolov
Tel/fax 352 628 788, mob. 602 340 482
e-mail: sokolov@sluzbypostizenym.cz
po+ st: 8–12.00 hodin, 13–17:00 hodin
út + čt: 8–12:00 hodin, 13–16:00 hodin
pá 8–12:00 hodin

Cheb

Tel/fax 354 433 024, mob. 602 340 483
e-mail: cheb@sluzbypostizenym.cz
www.sluzbypostizenym.cz
POZOR od 3. 9. 2018 změna adresy: Svobody 547/19, Cheb

OO SONS Karlovy Vary

Stará Kysibelská 602, Karlovy Vary
mobil: 603 265 8753
e-mail: karlovy.vary-sons@seznam.cz
Předseda: Pavel Rogaczewski

OO SONS Sokolov

Jednoty 1628, 356 01 Sokolov (2. patro)
Předseda: Gertruda Maruščáková, tel. 731 446 281
Místopředseda: Josef Pleier, tel. 728 006 496

OO SONS Cheb

Karlova 17, 350 02 Cheb

Hana Miklóšová, tel. 775 669 359

Dana Vrchlavská, tel. 776 558 358

cheb-odbocka@sons.cz

Na středisku je půjčovna kompenzačních pomůcek pro zrakově postižené, sociálně aktivizační služby, turistika. Konají se tu setkání členů, poznávací zájezdy, společenské a kulturní akce, atd.

OO SONS a SIA Chomutov

Možnost prohlídek a vyzkoušení rehabilitačních a kompenzačních pomůcek pro nevidomé a slabozraké.

Dřínovská 4606, 430 04 Chomutov

Tel. 474 628 957

Předseda Michal Zeman

chomutov-odbocka@sons.cz

SONS ČR

Krakovská 21, 110 00 Praha 1 tel. 221 462 462,

www.sons.cz

**Pobytové rehabilitační a rekvalifikační středisko
pro nevidomé Dědina, o. p. s**

Šmolíkova 866/1, 161 00 Praha 6

Tel. 235 325 353 (ústředna), 778 527 874 (sborovna)

235 301 194, 778 527 873 (kancelář),

233 310 040, 778 527 871 (ředitelka a sociální pracovnice)

E-mail: dedina@dedina.cz

www.dedina.cz

Služby:

- **sociální rehabilitace** (prostorová orientace a samostatný pohyb, nácvik sebeobslužných činností, nácvik čtení a psaní Braillova bodového písma, nácvik psaní na klávesnici PC, reedukační a kompenzační výcvik)
- **sociálně terapeutické dílny** (kartonážní, košíkářská, tkalcovská, keramická, dílna drátování)
- **pracovní rehabilitace** (základy obsluhy PC, zdokonalení práce s PC)
- **rekvalifikační kurzy** (nevidomý a slabozraký masér, práce v keramické dílně, košíkář – výroba z proutí a pediga, ruční tkadlec/ tkadlena, pracovník v kartonážní výrobě, dráteník/ drátenice)

Tyflopomůcky Olomouc

I. P. Pavlova 69, 779 00 Olomouc,

Tel. 585 415 130

<http://www.tyflopomucky.cz>

prodejna též v Praze, Krakovská 21

tel. 221 462 464

<http://www.sons.cz/prodejna/>

NRZP Karlovy Vary

Jugoslávská 3/1706, 360 01 Karlovy Vary

Ing. Jitka Líkařová, předsedkyně Karlovarské krajské rady ZP,

krajská koordinátorka NRZP ČR a odborný konzultant NIPI

tel. 736 751 205, e-mail: k.vary@nrzp.cz

Asociace poraden pro osoby se zdravotním postižením

Karlínské náměstí č. 12, 186 00 Praha 8 – Karlín

Telefon: 266 753 424, 604 235 885

E-mail: info@apzp.cz

Bezbariérová ubytovna

Karlínské náměstí 12, Praha 8 – Karlín

Tel. 221 890 411

Knihovna K. E. Macana

Ve Smečkách 15, 115 17 Praha 1

Telefon: 222 210 492

www.ktn.cz

INFORMUJEME

Karlovarské Tyflocentrum získalo sociální automobil

Pracovníci středisek i klienti karlovarského TyfloCentra se sešli ve čtvrtek 15. března 2018 v hotelu Hubertus, aby se stali svědky slavnostního převzetí sociálního automobilu Dacia Dokker, který bude sloužit pracovníkům pro terénní práci se zrakově postiženými klienty v celém Karlovarském kraji.

Zástupce reklamní agentury Kompakt Pavel Černý ve spolupráci s ředitelkou TyfloCentra Pavlínou Liškovou rok a půl sháněli pro projekt „SOCIÁLNÍ AUTOMOBIL“ sponzory, firmy i organizace, kterým není lhostejný život lidí s handicapem a na auto přispěli formou zaplacené reklamy na vozidle po dobu šesti let.

Klíčky od nového pětimístného vozu Dacia Dokker převzala ředitelka TyfloCentra společně se zrakově handicapovanými zaměstnanci za účasti sponzorů, našich klientů a dalších pozvaných hostů.

Reklamní agentura Kompakt se snaží svým nejprestižnějším projektem Sociální automobil obnovit vozový park organizací, které

pomáhají handicapovaným či jinak sociálně znevýhodněným osobám. Tento projekt realizují již od roku 1997 a za 11 let se podařilo předat již 700 sociálních automobilů po celé republice. V Karlovarském kraji je sociální automobil v pořadí dvanáctým předaným automobilem, tentokrát službám pomáhající zrakově postiženým klientům.

Tímto bychom chtěli vyjádřit poděkování reklamní agentuře Kompakt za jejich iniciativu ve prospěch potřebných a smysluplných projektů v sociální oblasti. Dále děkujeme všem sponzorům, kteří přispěli jakoukoliv finanční částkou na „náš“ sociální automobil:

Město Ostrov, Město Karlovy Vary, Město Cheb, Město Jáchymov, Město Bochoř, SOKOFLOK s.r.o., REALISTIC, OMNIA OPTIK K.Vary, SYNTHOMER Sokolov, AUTO THERMAL s.r.o., LEŠENÍ TRUBAČ s.r.o., ZÁPADOČESKÁ TELEVIZE, ELEKTRO S ŠTĚPÁNEK s.r.o., PEMA AUTO, VODA KVA, MVDr. Eva Jiránková, SALTPETER s.r.o. Kraslice, WINFIELD s.r.o., PNEUTYRE s.r.o. K. Vary, HC KREDIT s.r.o. Kraslice, SOKOSTAV HT s.r.o., GAMMALUX NDT s.r.o., CENTRUM FORMOSA, KOVOŠROT FEKETE, KLEMPEX VACEK s.r.o., FINANČNÍ POMOC s.r.o., HK STIHL, VISHAY ELECTRONIC s.r.o., Grandhotel PUPP, oční centrum SOMICH, KV ProIng s.r.o., WITTE AUTOMOTIVE, Ostrovská teplárenská a.s., VÝŠKOVÉ PRÁCE DUŠÁNEK. *(fota na obálce)*

Seniorpasy v Karlovarském kraji

Karlovarský kraj začíná nabízet Senior Pasy, které umožňují lidem využívat a čerpat za zvýhodněné ceny zboží nebo služby na území regionu i v dalších částech ČR. Senior Pasy mají podobu plastové karty nepřenosné na jinou osobu a kraj je na základě registrace vydá zdarma všem lidem ve věku od 55 let. Výrobu a distribuci karet financuje Karlovarský kraj s příspěvkem z Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

„Velmi jsme se snažili připravit a spustit projekt Senior Pasů v našem kraji v co nejkratším čase. Doufám, že přinesou našim seniorům díky zajímavým slevám spoustu podnětů k péči o jejich zdraví, k trávení volného času, k účasti na výletech. Chceme, aby Senior Pasy pomohly starším občanům být co nejdéle aktivní, protože jsme vděční za jejich dlouholetou práci, za jejich zkušený pohled na svět. Budeme se nyní snažit, aby se co nejvíce lidí zaregistrovalo a aby získali Senior Pas nejen prostřednictvím registračního formuláře v zářijových Krajských listech, ale i na internetových stránkách projektu, kraje či na akcích,

kteřé budeme pořádat v jednotlivých městech. O spolupráci požádáme také všechny starosty, aby nám pomohli informace šířit," uvedla hejtmanka Karlovarského kraje Jana Vildumetzová s tím, že do konce roku by mohli držitelé Senior Pasu využívat až 63 různých slev a nabídek, nyní je jich 23.

Bližší informace o projektu a o poskytovatelích zvýhodněných služeb najdou lidé na internetových stránkách: www.seniorpasy.cz, kde se budou moci registrovat. Registrace dále bude možná na stránkách: www.kr-karlovarsky.cz, kde zjistí zájemci také novinky o Senior Pasech pro každé následující období. Registraci lze provést i po telefonu – na čísle 725 534 865.

„V příštím roce samozřejmě budeme chtít získat další poskytovatele zvýhodněných služeb a připravit pro držitele Senior Pasu řadu akcí. Na počátku roku 2018 plánujeme v rámci Senior Pasů poskytnout lidem z našeho regionu kompenzaci na pořízení dálniční známky ve výši poloviny její hodnoty, abychom občanům usnadnili cestování napříč krajem po D6, především z Karlových Varů do Chebu, kde nikdy nemělo dojít ke zpoplatnění úseku, který vede takzvaně odnikud nikam," zdůraznila hejtmanka.

Nabízené slevy prostřednictvím Senior Pasů se pohybují v rozmezí 5–50 procent a jsou zaměřeny na zdravotnictví, lázeňství, wellness, cestování, stravování, ubytování, vzdělávání, vstupy do muzeí, galerií i spotřební nákupy. Od roku 2013 je projekt otevřen pro seniory z celé České republiky. Nyní je v něm zapojeno více než 250 tisíc seniorů a 2408 poskytovatelů.

Změna prováděcí vyhlášky pro přidělování kompenzačních pomůcek pro OZP

Jde tedy o novelu vyhlášky č. 388/2011 Sb., která nabývá účinnosti 1. 1. 2018.

Seznam pomůcek je ve vyhlášce seskupen podle toho, kterým „stupňům“ zrakového postižení jsou jednotlivé druhy a typy pomůcek určeny. Příloha zákona 329/2011 Sb. o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením vymezuje „stupně“ zrakového postižení do čtyř kategorií, (a) až d).

„Za těžké zrakové postižení se považuje:

- úplná nevidomost obou očí, ztráta zraku zahrnující stavy od

naprosté ztráty světlocitu až po zachování světlocitu s chybnou světelnou projekcí,

- praktická nevidomost obou očí, zraková ostrost s optimální korekcí v intervalu 1/60 (0,02) - světlocit s jistou projekcí nebo omezení zorného pole do 5 - 10 stupňů od bodu fixace, bez omezení zrakové ostrosti,
- těžká slabozrakost obou očí, zraková ostrost s optimální korekcí v intervalu 3/60 (0,05) - lepší než 1/60 (0,02),
- ztráta jednoho oka nebo ztráta visu jednoho oka se závažnější poruchou zrakových funkcí na druhém oku, visus vidoucího oka roven nebo horší než 6/60 (0,10) nebo koncentrické zúžení zorného pole do 45 stupňů od bodu fixace."

Pomůcky, na něž mohou získat příspěvek osoby se všemi uvedenými zrakovými postiženími.

Právě v této kategorii došlo k poměrně radikálním změnám. Zůstaly zde tyto pomůcky:

- kalkulátor s hlasovým výstupem,
- digitální zápisník pro zrakově postižené s hlasovým výstupem nebo braillovým displejem,
- speciální programové vybavení pro zrakově postižené.

Nově sem však byly přesunuty i tyto pomůcky:

- elektronická orientační pomůcka pro zrakově postižené a hluchoslepé; jedná se o akustické orientační majáky, vysílačky pro ovládání akustických orientačních majáků, pomůcky na zachytávání vysokých překážek,
- multifunkční elektronická komunikační pomůcka pro zrakově postižené a hluchoslepé; jedná se o stolní nebo mobilní telefony se zvětšenou a kontrastní klávesnicí, ozvučené mobilní telefony nebo tablety se speciálními funkcemi či příslušenstvím pro zrakově postižené,
- měřicí přístroje pro domácnost s hlasovým nebo hmatovým výstupem.

Pomůcky, na něž mohou získat příspěvek prakticky a úplně nevidomí

- vodící pes,
- psací stroj pro nevidomé,
- popisovací kleště pro nevidomé,
- indikátor barev pro nevidomé,
- braillový displej pro nevidomé,
- tiskárna reliéfních znaků pro nevidomé,

- hlasové popisovače pro nevidomé a hluchoslepé,
- digitální čtecí přístroj pro nevidomé s hlasovým výstupem.

Zde tedy došlo jednak ke - spíše kosmetické - úpravě některých názvů pomůcek, „slepecký psací stroj“ byl nahrazen „psacím strojem pro nevidomé“ a „dymokleště“ „popisovacími kleštěmi pro nevidomé“, ale zejména došlo k přesunu „digitálního čtecího přístroje pro nevidomé s hlasovým výstupem“, na který měly dříve nárok (poněkud nelogicky) všechny stupně zrakových postižení.

Pomůcky, na něž nemohou získat příspěvek úplně nevidomí

Osobám se zrakovým postižením uvedeným v písmenech b) až d), může být poskytnut příspěvek na tyto dva druhy lup:

- kamerová zvětšovací lupa,
- digitální zvětšovací lupa.
- Diktafon

Tato pomůcka zůstala i nadále jako jediný zástupce pomůcek, na kterou mohou získat příspěvek osoby se zrakovým postižením pod písmeny a) až c).

Zhodnocení

Za potenciální problém lze označit, že se v důvodové zprávě MPSV objevilo tvrzení, že příspěvek na měřicí přístroje pro domácnost není možné poskytnout na osobní váhu s hlasovým výstupem. Ač jsme tuto pasáž důvodové zprávy napadli, MPSV na svém stanovisku setrvalo; až čas tedy ukáže, zda a jaký dopad bude tento názor ministerstva mít na aplikační praxi.

Výjimka pro nevidomé podnikatele z povinnosti elektronické evidence tržeb

Plánoval jsem, jak v následujících řádcích podrobně popíši nařízení vlády, které bylo po iniciativách a jednáních SONS a NRZP s příslušným Ministerstvem financí a dalšími orgány a činiteli na sklonku minulého roku přijato, nicméně pověstnou čáru přes rozpočet učinil Ústavní soud České republiky. Ten ve svém nálezu se spisovou značkou Pl. ÚS 26/16, dostupném zde:

<https://www.usoud.cz/aktualne/ustavni-soud-zrusil-nabeh-treti-a-c-tvrte-etapy-elektronicke-evidence-trzeb-ale-sam/>

zrušil nejen předmětné nařízení vlády, ale dokonce i zmocnění pro vládu, aby takové nařízení vydala. Nevidomí podnikatelé však zatím nemusejí zoufat, a to proto, že Ústavní soud zároveň zrušil náběh třetí a čtvrté vlny EET. Nyní tedy musíme vyčkat, jak si vláda a zákonodárci s nynějším stavem poradí.

Za Sociálně právní poradnu SONS Luboš Zajíc

Změny zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením od 1. ledna 2018

Změna výše příspěvku na mobilitu

Výše příspěvku na mobilitu procházela během legislativního procesu různými stádii, nakonec byla však schválena částka 550 Kč. Znamená to, že od lednové splátky bude příspěvek na mobilitu činit 550 korun za měsíc.

Snížení ceny pomůcky, při níž nárok závisí na příjmech

Novela přináší další pro žadatele jistě pozitivní změnu, a to snížení částky předpokládané ceny pomůcky, do které se pro zjištění, zda na příspěvek žadatel má nebo nemá nárok, posuzují příjmy žadatele a s ním společně posuzovaných osob. Zatímco nyní jde o částku 24 tisíc korun, od ledna tohoto roku půjde už jen o pomůcky s cenou do 10 tisíc korun. Připomeňme, že onou hranicí, do které bude mít žadatel na příspěvek na pomůcku s předpokládanou cenou do 10 000 Kč nárok, zůstává osminásobek životního minima. Toto ustanovení přinese mnohým žadatelům úsporu času a energie, kterou museli věnovat při žádosti o pomůcku.

Novelou se do zákona dostává ještě jedna výjimka související s posuzováním příjmů. Jde o situaci, kdy s žadatelem některé osoby, jejichž příjmy by měly být dle zákona o životním a existenčním minimu posuzovány společně, spolu nejméně po dobu tří měsíců prokazatelně nežijí. Jde zejména o rodiče a děti, manžele nebo partnery. Pokud takovéto osoby výše uvedenou podmínku prokáží, nebudou jejich příjmy pro účely příspěvku na pomůcku posuzovány společně.

Zrušení posuzování celkových sociálních a majetkových poměrů žadatele

Ze zákona byla definitivně odstraněna všechna ustanovení, jež by v kterékoliv situaci související s žádostí o příspěvek na zvláštní pomůcku Úřadu práce umožňovala zjišťovat sociální a majetkové poměry žadatele. To nově nebude moci Úřad práce činit ani tehdy, pokud žadatel požádá o snížení desetiprocentní zákonné spoluúčasti. Úřad bude v takovém případě oprávněn posuzovat pouze příjmy žadatele a s ním společně posuzovaných osob a „míru využívání zvláštní pomůcky“.

Změny pro osoby s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí nebo pro osoby s těžkou nebo hlubokou mentální retardací

Z hlediska komunity zrakově postižených, které jsou naše články určeny, na okraj, spíše pro zprostředkování ucelené informace dodejme, že k podstatným změnám dochází u příspěvku na zvláštní pomůcku poskytovaného na pořízení motorového vozidla nebo speciálního zádržního systému. Lhůta pro poskytnutí tohoto příspěvku se z deseti kalendářních let zkracuje na let sedm. Upravena je i jeho výše odstupňovaná v závislosti na příjmech žadatele, od 200 000 Kč v případě příjmů nepřesahujících osminásobek životního minima až do částky 100 000 Kč pro osoby s příjmem nad dvanásobek životního minima.

*Za Sociálně právní poradnu SONS v Praze
Luboš Zajíc*

FriendlyVox

Novinka ve výpočetní technice pro zrakově postižené je ozvučený webový portál FriendlyVox, který si klade za cíl ulehčit lidem se zrakovým handicapem práci s internetem. Tento ozvučený portál zpřístupňuje nejpoužívanější internetové služby bez užití zraku, např. email, zpravodajství, noviny, televizi, rádio, youtube, google překladač, jízdní řády, elektronické bankovníctví a mnoho dalších vyvinula brněnská firma TurboConsulting.

Na konci roku 2017 jsme započali s uvedenou firmou spoluprací a na tomto pilotním projektu se aktivně podílíme. Prostřednictvím našich služeb jsme oslovili zrakově postižené klienty s anketou, která byla zaměřena na používání asistivní technologie na počítačích se speciálními programy, hlasovým výstupem a zvětšovacím programem. Anketa nám ukázala kolik zrakově postižených v kraji používá počítač se speciálními programy a internetové bankovníctví. Na anketu jsme navázali prezentací a následným zaučením FriendlyVoxu mezi našimi zrakově postiženými klienty ve všech regionech Karlovarského kraje.

Zajímá-li Vás tento program a ještě Vám naši pracovníci nestihli tuto novinku prezentovat, máte možnost si FriendlyVox vyzkoušet ve všech střediscích TyfloCentra.

Mají nevidomí nosit bílou hůl?

V následujících řádcích se pochopitelně nehodlám věnovat vysvětlování, jak zásadní a nezbytnou pomůckou je bílá hůl k efektivnímu samostatnému pohybu a orientaci nevidomých. O tom snad není pochyb.

Předpisem, který dává jednoznačný pokyn, je zákon o silničním provozu (z. č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů), který v ustanovení § 67, jež je nadepsáno „Speciální označení vozidel a osob“, obsahuje odstavec 10 tohoto znění:

„Ke svému označení jako účastníci provozu na pozemních komunikacích užívají osoby nevidomé bílé hole a osoby hluchoslepé červenobílé hole.“

Říká-li právní předpis, že někdo něco dělá, pak to znamená, že to dělat má, resp. dělat musí, nechce-li ustanovení právního předpisu porušovat. Na důsledky, které s sebou může porušení této právní povinnosti nést, se zaměříme na konci článku. Nyní ještě doplníme znění zákona ustanovením prováděcího předpisu, který stanoví, jak má ona bílá, resp. červenobílá hůl vypadat. Konkrétně jde o vyhlášku Ministerstva dopravy č. 294/2015 Sb., která v § 21 odst. 2 upřesňuje:

„Speciální označení osoby nevidomé je bílá hůl, označení osoby hluchoslepé je hůl s bílými a červenými pruhy o šířce 100 mm. Bílá hůl i hůl s bílými a červenými pruhy musí být opatřena nejméně jedním reflexním bílým pruhem šířky 50 mm. Souvislá třetina její délky musí mít průměr nejméně 12 mm.“

Od právním předpisem stanovených vlastností bílé a červenobílé hole se vraťme k tomu, jaké riziko hrozí nevidomému, který právní povinnost danou zákonem o silničním provozu poruší.

Občanský zákoník (z. č. 89/2012 Sb., v ustanovení § 2910 říká toto:

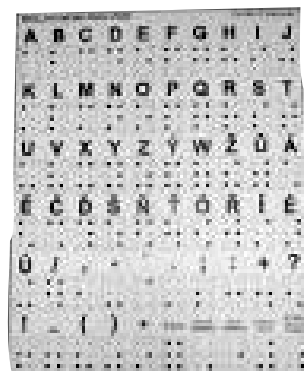
„Škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, nahradí poškozenému, co tím způsobil.“

Představme si tedy nevidomého, který půjde po jemu velmi dobře známé trase bez bílé hole a cestou se srazí s chodcem, který si kvůli pádu na chodník poraní nohu. Tomuto chodci by se jistě podařilo vymoci náhradu veškeré utrpěné škody na nevidomém, který tím, že nebyl označen bílou holí, porušil právní povinnost. Došlo tím k porušení chodcova absolutního práva na zdraví.

NOVINKY 2018 v Tyflopomůckách

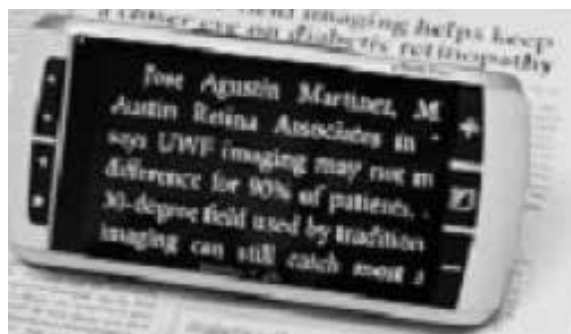
Abeceda dřevěná Brail. + latinka **Česká verze** **Cena 1800Kč**

Panel na výuku Braillovské abecedy.
Všechny písmena české abecedy včetně háčků, čárek a číslic jsou napsány latinkou a pod tím braillovským znakem.
Slouží k výuce Braillova písma pro nevidomé ale i vidomé.

Lupa kamerová Zoomax M5 HD Plus **Cena 13890Kč**

Přináší některá zásadní vylepšení jako jsou větší a mnohem kontrastnější obrazovka, výklopný stojánek pro pohodlné čtení, kulatý nabíjecí konektor, zvětšování vzdálenějších předloh a paměť na 60 fotek.

Záznamník Olympus **Cena 1950Kč**

Digitální diktafon 4GB pro okamžité nahrávání.
Jednoduše stisknete tlačítko REC a záznamník začne ihned nahrávat, i když byl předtím vypnutý.
Nabízí množství optimalizovaných nastavení režimů pro bezchybnou nahrávku za každých okolností.

Je navržen k zachycení každého tónu a zároveň minimalizuje okolní šum.

Z ČINNOSTI TYFLOCENTRA

29. Lázeňský turnaj zrakově postižených kuželkářů Karlovy Vary 28. 04. 2018

Jednotlivci – kategorie open

Pořadí	Jméno	Oddíl	Celkem
1	Maška David	TJ Sokol Brno A	486
2	Gutová Marie	TJ Jiskra Kyjov	456
3	Ungr Jan	SKK ZP Rokycany A	446
4	Horský Zdeněk	TJ Zora Praha B	428
5	Králová Jarmila	TJ Zora Praha B	401
6	Bajgerová Eva	jednotlivci	370
7	Zeman Tomáš	TJ Zora Praha B	315

kategorie B3

1	Webr Václav	SKK ZP Rokycany A	525
2	Pařil Karel	TJ Sokol Brno A	517
3	Vlachová Ivana	TJ Sokol Brno A	513
4	Hradilová Helena	SK Handicap Zlín	519
5	Vymazalová Silva	jednotlivci	486
6	Nývltová Jaromíra	TJ Zora Praha A	464
7	Chmelík Vítek	TJ Sokol Brno A	448
8	Holý Milan	TJ Jiskra Kyjov	468
9	Sadílková Marie	SK Slavia Praha	457
10	Jarůšková Jana	SK Handicap Zlín	383
11	Žídková Markéta	TJ Zora Praha B	294

kategorie B2

1	Zeman Michal	SKK ZP Rokycany A	489
2	Srníček Miroslav	SKK ZP Rokycany A	502
2	Jaderko Róbert	SK Slavia Praha	480
4	Matějný Jiří	TJ Zora Praha A	476
5	Vitouch Antonín	jednotlivci	436
6	Schejbal Jan	TJ Zora Praha A	422
6	Hudeček Josef	TJ Jiskra Kyjov	399
8	Fair Václav	SKK ZP Rokycany B	393
9	Aleš Jaroslav	TJ Zora Praha A	424
10	Šimková Hana	SK Handicap Zlín	387
11	Gut Pavel	TJ Jiskra Kyjov	363

12	Černošlávok David	SKK ZP Rokycany B	363
13	Kožešník Milan	jednotlivci	251

kategorie B1

1	Čermáková Eliška	SK Slavia Praha	485
2	Petříček Pavel	SK Slavia Praha	436
3	Hradil Milan	SK Handicap Zlín	349
4	Vass Jakub	SKK ZP Rokycany B	289
5	Vlasáková Kamila	SKK ZP Rokycany B	278

Lázeňský turnaj 2018 – střelba jednotlivci

Pořadí	Jméno	Oddíl	Celkem
1.	Martina Policarová	Zora A	182
2.	Petr Vaculík	Lovosice	181
3.	Josef Gruncl	SK Slavia Praha OZP	180
4.	Josef Hudeček	TJ Jiskra Kyjov	178
5.	Hradil Milan	SK Handicap Zlín	178
6.	Tomáš Zeman	Zora A	174
7.	Marie Gutová	Kyjov	170
8.	Pavel Gut	TJ Jiskra Kyjov	170
9.	Pavel Petříček	SK Slavia Praha OZP	167
10.	Marie Zemanová	SKK Vary A	162
11.	Jaromíra Nývltová	Zora B	162
12.	Alena Hejčová	SK Handicap Zlín	161
13.	Jaroslav Aleš	Zora	159
14.	Jiří Matějny	Zora B	159
15.	Jarmila Králová	SKK Vary B	156
16.	Kamila Vlasáková st.	SKK ZP Rokycany	156
17.	Ferdinand Špengler	SKK Vary A	155
18.	Vojtěch Pálka	SK Handicap Zlín	153
19.	Hana Molitorisová	Zora B	153
20.	Helena Hradilová	SK Handicap Zlín	151
21.	Markéta Žídková	SKK Vary A	148
22.	Jan Schejbal	Zora A	147
23.	Zdeněk Horský	Zora	142
24.	Emil Mikláš	SKK Vary B	137
25.	Alois Minařík	SK Handicap Zlín	133
26.	Václav Webr	SKK ZP Rokycany	122

27.	Eliška Čermáková	SK Slavia Praha OZP	120
28.	Věra Metelková	Lovosice	118
29.	Kamila Vlasáková ml.	SKK ZP Rokycany	103
30.	Jana Jarůšková	SKK Vary B	91

Den nevidomých na Karlovarsku

V závěru roku 2017 se v Domě kultury v Ostrově uskutečnil tradiční, Den nevidomých. Tuto akci nevidomých finančně podpořilo město K. Vary, město Ostrov a Karlovarský kraj. Mezi sebou jsme mohli přivítat i dva významné hosty, Mgr. Jiřího Klsáka, nám. pro kulturu statutárního města Karlovy Vary a Bc. Pavla Čekana, člena Městského zastupitelstva v Ostrově.

V úvodu shromáždění jsme si nejdříve připomněli dvě významná data, vážící se k životu zrak. postižených. Prvním z nich byl 15. říjen, jenž je uznáván jako Mezinárodní den bílé hole. Druhým je 13. listopad, který je označován jako Den nevidomých. V tento den se narodil Valentin Havi, zakladatel prvního ústavu pro výchovu a vzdělávání nevidomých.

Poté nás Pavel Rogaczewski, předseda místní odbočky SONS, podrobně seznámil s aktivitami, které se uskutečnily v roce 2017 i s akcemi, které se připravují na rok příští.

Další část programu vyplnil PHDr. Jiří Vencel z Asociace poraden pro zdravotně postižené. Připravil si pro nás velmi zajímavou přednášku na téma „Diskriminace zdravotně postižených“. V předsálí kavárny měla svůj stánek Spektra Praha VDN. Její zástupci nám zde představili horké novinky z jejich výrobní produkce.

Pro účastníky shromáždění byla přichystána i prodejní výstava výrobků z vosku, keramiky, proutí a textilií, vše zhotovené zrak. postiženými z TyfloCentra a Rekvalifikačního a rehabilitačního střediska v Praze na Dědině. Domů si tak mohli odvézt i různá přáníčka k blížícím se vánocům nebo nějaký drobný dárek pro své blízké.

Večerní část tohoto dne se nesla v duchu „Šlágr bálu“. O jeho pestrost i dobrou náladu se postarali nejen nevidomý zpěvák a všestranný muzikant Radek Žalud, ale i věhlasná Malá muzika Nauše Pepíka ze Sušice a Duo Aramis, které k nám dorazilo až z dalekého Zlína. Účinkující se pravidelně střídali v jednotlivých hudebních blocích a svým vystoupením tak vytvořili skvělou a báječnou atmosféru. Velký

společenský sál byl vyprodán do posledního místečka, taneční páry i posluchači si zde opravdu přišli na své! Jako upomínku na tento večer jsme si mohli zakoupit i některá z jejich CD nebo DVD, někteří z nás přivítali i možnost vyfotit se s výše jmenovanými interprety.

O půlnoci se uskutečnila tradiční „losovačka“ zakoupených vstupenek a výherci si domů odnesli velmi pěkné a hodnotné ceny.

Celooblastním shromážděním a svátečním večerem nás milým slovem neúnavně provázela Martina Brožová. O dobrý zvuk se jako vždy postaral Štefan Škulavík ze Studia 060 Ostrov.

Haptická výstava v Trojském zámku

V Praze v Trojském zámku se uskutečnila velmi zajímavá výstava. Tuto speciální haptickou výstavu pro zrakově postižené, pod názvem „Kámen, štuk a terakota / Sochařská díla z pražských zahrad“,

připravili pracovníci Galerie hlavního města Prahy. Výstavou nás provázely edukátorky GHMP: Mgr. Lucie Haškovcová, Mgr. Markéta Slachová Goldová a Mgr. Kateřina Prokopová.

V oranžerii Eko-ateliéru Trojského zámku jsme se nejdříve dozvěděli stručné informace o historii zámku. Neobyčejná je i vlastní architektura přilehlého parku. Ten je vytvořen ve třech výškových úrovních, jejich osa je směřována na Pražský hrad. Při procházce parkem jsme se věnovali hmatové prohlídce různých kamenných váz, byst či soch, také barokního schodiště do zámku. Prsty našich rukou jsme tak mohli obdivovat figurální tvorbu tohoto schodiště, představující boj Titánů s antickými bohy. Jednotlivé plastiky po obvodu schodiště znázorňují jak alegorii denních i ročních období, tak i světadílů. V prostorách parku jsme si hmatem prohlédli některé ze 125 vrchlíků kamenných váz, posoudit jsme mohli i jejich detailní dekorativní provedení. V parku můžete rovněž obdivovat i dvě nádherné pískovcové fontány s motivy plazů, ale i centrální kašnu s Neptunovou fontánou. Park je osázen mnoha okrasnými a ovocnými stromy, těch je tu jako dnů v roce, tedy 365.

Samozřejmostí byla vlastní prohlídka zámku včetně haptických exponátů, jejichž materiálem je terakota, glazovaná keramická hlína, pískovec, litina či bronz. Neobyčejnou podívanou pro naše průvodce byla i výmalba jednotlivých reprezentačních sálů, různých komnat či chodeb. Haptickou výstavu v eko-ateliéru tvoří ukázky úlomků a fragmentů, pocházející z historického území celé Prahy. Mezi nimi najdete např. i různé ozdobné části mřížoví či zlomky mostního zábradlí apod.

Eko-ateliér nabízí také možnost využití haptických edukačních aktivit. Mezi ně patří rukodělná či výtvarná tvorba z keramické hlíny, tvrzeného papíru, vázání květin z lučního kvítí, poznávání materiálů a vůní, akustické aktivity apod.

Díky příkladnému přístupu edukátorek jsme tak prožili skvělý a báječný den. Příjemnou pohodu navíc umocnilo i nádherné počasí, kdy jsme si vychutnávali poslední hřejivé paprsky podzimního sluníčka.

Japonsko známé i neznámé

Pod tímto názvem se skrývá velice zajímavá přednáška, kterou si pro nás připravili naši kolegové z ústeckého TyfloCentra, Carmela Dobíšková a Petr Jürgl.

Japonsko je země mnoha kultur, opředená mnoha mýty a tajemnem. Z úst našich přátel jsme se dozvěděli různé zajímavosti

od pradávne historie Japonska až po jeho dnešní současnost. Slovně jsme nahlédli do jejich domácností, způsobu tamějšího života či stolování. Přestože tato země je velice technicky vyspělá, své trvalé místo tu má i tradiční povolání ženy-gejši. Mladá děvčata musí na tento post nejdříve absolvovat šestileté všeobecně vzdělávací studium, ale to však zdaleka nestačí! Aby mohla dělat kvalifikované společnice při různých akcích, musí se celoživotně a neustále vzdělávat a zdokonalovat.

V průběhu poutavého vyprávění jsme si mohli hmatem prohlédnout národní japonský oděv, resp. pánské i dámské slavnostní kimono, ušité z černého saténu, bohatě zdobeného červenými kvítky. Kimono bylo přepásáno stříbrným brokátem, rovněž bohatě zdobeno národními ornamenty. Součástí oděvu byla stejně zdobená čepička a vycházková lodička. Naším zvědavým prstům neunikl ani typický národní šat japonského samuraje, který tvoří speciálně upravené kimono a suknice s rozparky na bocích i vpředu. Rozparky umožňují nejen snadnou chůzi bojovníka, ale i možnost úkrytu či tasení meče.

Osahat jsme si mohli různé vrhací dýky či hvězdice. V době jejich používání byly hroty těchto osobních zbraní namáčeny do hadího jedu. Naši pozornosti však neunikl ani pravý samurajský meč, vyrobený z několikanásobně překládané ocele.

Naši přátelé přivezli s sebou i typický čajový set, sestávající se z nerezové konvičky a stojánku s prostorem na čajovou svíčku, která slouží k přípravě a ohřevu čaje. Součástí tohoto kompletu je i tzv. čajové moře, což je japonskými ornamenty zdobená dřevěná podložka s mřížkou, která má ochrannou funkci při přelití nápoje a poškození svátečního ubrusu. Podávání čaje v Japonsku je doslova obřad. U vchodu do čajovny si dokonce odložíte i obuv. Nápoj je podáván v malých porcelánových miskách zdobených japonskými květy či ornamenty.

Co dodat na závěr? Dvě desítky návštěvníků strávilo velmi příjemné odpoledne. V jeho závěru jsme ochutnali dva druhy čaje připravené na shora uvedeném čajovém setu. Pro velký zájem jsme si domluvili ještě další setkání, které se uskuteční na podzim tohoto roku. Osahat si budeme moci i speciální nynžovský oděv či výstroj.

Jubilejní 25. ročník Tyfloartu

V Karlových Varech se v září 2017 uskutečnil již 25. ročník Tyfloartu – festivalové přehlídky zájmové a umělecké činnosti zrakově postižených z celé ČR. Pořadatelem této festivalové přehlídky byla Sjedená organizace nevidomých a slabozrakých v ČR a TyfloCentrum K. Vary o.p.s. Finančněna tuto akci přispělo Ministerstvo kultury ČR, město Karlovy Vary a město Ostrov.

Ve čtvrtek po příjezdu všech účastníků se uskutečnil první klubový večer. V jeho úvodu jsme mezi sebou přivítali několik významných hostů – prezidenta SONS v ČR Mgr. Václava Poláška, náměstka soc. odboru Karlovarského kraje Mgr. Petra Kubise, náměstka pro kulturu Statutárního města Karlovy Vary Mgr. Jiřího Klsáka, člena Městského zastupitelstva v Ostrově Bc. Pavla Čekana a ředitelku TyfloCentra Karlovy Vary Pavlínu Liškovou.

Druhý den dopoledne za doprovodu obou posledně jmenovaných i pracovníků TC K.Vary si účastníci Tyfloartu prohlédli historické jádro města Ostrova, kde mimo jiné navštívili i rekonstruovaný zámecký park i letohrádek či klášterní kostel.

Páteční Odpolední program probíhal v Domě kultury Ostrov. V odpolední části zde vystoupili Kyklopband z Olomouce, Pastelky Kyjov s novým pásmem písniček z vojenského prostředí. Na festivalu nechybělo ani hudební trio Lenpela z pražské Dědiny. O příjemný zpěv a pohodové taneční melodie se postaralo pěvecké duo Josefa Ježka a Marušky Mlynaříkové z Plzně. Nově zde vystoupily černobílé Panterky z Kyjova, jejich taneční kreace za doprovodu světelných efektů bylo milým zpestřením tohoto festivalového odpoledne. Poté se v předsálí uskutečnila malá výstava slabozrakého malíře Lukáše Černého z Liberce. Při prezentaci své grafické a výtvarné tvorby nás pan Černý seznámil s technikou malování tužkou i suchými pastely, či akrylovými barvami. Posledním číslem odpoledního bloku byl recitál nevidomého skladatele a písničkáře Martina Rouse.

Před večerí nastal ještě jeden malý slavnostní okamžik. Prezidentem Rotary clubu JUDr. Urbancem a MUDr. Jiřím Prokopem byl ředitelce TyfloCentra předán sponzorský dar ve výši 40.000 Kč na nákup kompenzačních potřeb a pomůcek pro rozšíření aktivit karlovarského TyfloCentra. Za tuto částku jsme se rozhodli vybudovat pro klienty karlovarského střediska multismyslovou místnost s pomůckami pro relaxaci, odpočinek, muzikoterapii, aromaterapii vedoucí k celkové aktivizaci klientů.

Večerní blok patřil profesionálním umělcům. Příjemnými písničkami nás potěšil František Nedvěd a známý bavič i zpěvák Milan Pitkin.

Na sobotní dopoledne byla pro účastníky festivalu připravena procházka po Karlových Varech spojená s nákupem suvenýrů či ochutnávkou teplých lázeňských oplatek. Někteří zavítali i do „Japonské zahrady“. Kyjovské pastelky navštívily nově rekonstruované karlovarské muzeum, kde je i mj. zřízena haptická stezka pro nevidomé návštěvníky. Nadšené „Pastelky“ jako úctu a poděkování, zazpívaly a zahrály průvodcům muzea několik moravských písniček!

Odpolední maratón festivalové přehlídky zahájili hlavní organizátoři Tyfloartu – Pavel Rogaczewski a Jan Pakoš. Na pódiu se postupně vystřídali Kyklopband, Lenpela i Kyjovské pastelky, tentokrát s písničkami z vinného sklípku. Svým sólovým zpěvem se nenechal zahanbit ani pan Pachman (79 let) ze Mšeného. Nechyběla tu však ani chvilka poezie z pera Marušky Prchalové z Plzně. Poté zazněly nádherné chodské písničky v podání J. Ježka za doprovodu M. Mlynaříkové, samozřejmě, jak jinak, než v chod-

ském kroji. Na pódiu je poté vystřídala další dvojice, Carmela Dobíšková a pan Jirgl z Teplic, oděni ve stylových japonských pláštích, vyrobených z hedvábí, zdobených malými růžovými kvítky. V rámci jejich vystoupení přidali několik zajímavostí o životě v Japonsku. Celý odpolední blok uzavřel recitál nevidomého zpěváka Radka Žaluda, který nás potěšil nádhernými romantickými i muzikálovými písničkami.

Vyvrcholením festivalu bylo večerní vystoupení country skupiny KTO z Prahy, se kterými si sólově zazpívali i tři nevidomí zpěváci: Josef Ježek, Petra Dienerová a Radek Žalud. V průběhu vystoupení skupiny KTO. Na řadu přišla i malá, leč významná gratulace. Celý sál tak vzdal hold kapelníkovi této skupiny Františku Hakrovi, který v minulých dnech oslavil krásné osmdesátiny!

Po oba dny současně probíhala prodejní výstava rukodělných a výtvarných výrobků účastníků Tyfloartu, ale také klientů z ústeckého, ostrovského či sokolovského TyfloCentra. Celou dobu festivalové přehlídky panovala skvělá a báječná atmosféra. Zpívalo se nejen v samotných sálech, ale i v autobusu při cestě zpět na hotel! Všichni účastníci festivalu obdrželi při příjezdu dárkovou tašku s propagačními materiály našeho kraje, v tašce našli i drobné dárky od firmy Jan Becher a Oplatky Havlíček s.r.o. Karlovarské TyfloCentrum věnovalo navíc i stolní kalendáře na rok 2018 s fotografiemi svých aktivit. Aktivní účastníci obdrželi v upomínku na 25. ročník Tyfloartu parádní slamáček s logem Karlovarského kraje.

Jak sami můžete posoudit, program 25. ročníku Tyfloartu byl velice bohatý, ale i náročný. Poděkování jistě náleží všem pracovníkům TC K. Vary, kteří se na jeho realizaci podíleli, dík jistě náleží i Studiu 060 Štefana Škulavíka i moderátorce celého festivalu, paní Martině Brožové. Velký obdiv a uznání patří také všem vystupujícím účastníkům festivalu, taktéž i vystavovatelům rukodělných či výtvarných prací!

Legiovlak

V dubnu jsme s našimi klienty z Ostrovského TyfloCentra navštívili prohlídku Legiovlaku. Vrátili jsme se tak do minulosti, kdy se těmito vlaky desetitisíce českých legionářů přepravily v letech 1918-1920 napříč Ruskem po Transibiřské magistrále.

Prošli jsme všemi třinácti zrekonstruovanými vagony, které se skládaly z vozů polní pošty, těplušky, zdravotního, filmového, velitelského, štábního, obrněného, prodejního, krejčovského, kovářského, ubytovacího a dvou plošinových vozů.

Všechny vozy byly dobově vybaveny a atmosféru této doby jsme mohli také vnímat prostřednictvím fotografií mapujících historii československých legií.

Maturita ze slepoty

Tak se jmenuje nevšední zkouška, kterou připravilo chebské TyfloCentrum a oblastní odbočka SONS v Chebu.

Na účastníky čekaly různé úkoly. Byla to třeba chůze na určenou vzdálenost nebo chůze s bílou holí v neznámém prostředí za pomoci itineráře v Braillově písmu, při čemž jim doprovod dělali studenti Střední zdravotnické školy v Chebu.

Připraveny byly i prvky z oblasti sebeobsluhy v domácnosti či péče o dítě. Nevidomí a slabozrací tak přišivali knoflíky, povlékali deky, škrabali brambory, nalévali tekutinu nebo třeba oblékali panenku - miminko v životní velikosti. Kromě toho na ně čekal i malý vědomostní kvíz ze základů zdravovědy, test ze života nevidomých včera a dnes nebo test ze společenské etikety.

Tato akce se u nás konala již potřetí, i letos byl velký zájem. Přijelo 17

účastníků nejen z okolí Chebu, ale i z K. Varů, Ústí nad Labem či Plzně. Co by to bylo však za maturitu, kdyby nebyla završená maturitním vysvědčením? Na závěr akce si jej každý odnesl domů. Nikdo nepropadl!

Ani samotná maturita není pokaždé stejná. Při minulém ročníku měli účastníci za úkol např. namazat si chléb se škvarkovým sádlem a nakrájet si na něj cibuli, podle vůně rozpoznat určité čisticí prostředky, druhy potravin, poslat e-mail na počítači. V rámci komunikace s veřejností jsme si letos u účastníků prověřili používání mobilních telefonů včetně psaní SMS.

Při této akci jde o možnost motivovat naše zrakově postižené klienty k jejich mobilitě a nezávislosti na pomoci druhé osoby. Cílem je rovněž rozvoj a posílení dovedností získaných v základních kurzech prostorové orientace a sebeobsluhy.

Na slovíčko s chebským kronikářem

Zrakově postižení z Chebu se živě zajímají o veřejný život svého města, a tak jim neunikla ani skutečnost, že kronika města Chebu získala loni nejvyšší ocenění na soutěži kronikářů ČR. Samozřejmě nás zajímá, jak naše kronika vlastně vypadá, jak je graficky upravena a jaké zápisy bychom v ní našli, a tak jsme si mezi nás pozvali „na slovíčko“ chebského kronikáře pana Jindřicha Turka. Zavítal k nám ve čtvrtek 1. 3. 2018 a přinesl s sebou k nahlédnutí současnou chebskou kroniku.

V úvodu besedy nás pan Turek seznámil s tím, jak se k této práci dostal a co všechno tomu předcházelo. Od roku 1965 začal psát nejdříve svou rodinnou kroniku, posléze se zajímal i o kroniku našeho města. Zjistil, že se v době totality přestala psát vůbec nebo se psala spíše jen sporadicky a to vkládáním textů psaných na kancelářském stroji. Panu Turkovi to bylo značně líto, a tak se této významné funkce v roce 1996 ujal. Stal se tak od 15. století 43. kronikářem města Chebu. Od té doby píše již druhou kroniku. Do kroniky zapisuje zprávy z oblasti kulturního či společenského života našeho města, nechybí tu ani zprávy z oblasti sportu, kriminality, či takové, jako je rozpočet města, volby, malá privatizace atd. Ročně tak posbírání tisícovku různých zpráv a informací, které musí setřídít a zpracovat. Následně pak vybírá, kterou do kroniky nejen zapíše, ale sám si je také ilustruje.

Jak vlastně tato kronika vypadá? Váží 7,5 kg, je vázaná v hnědé kůži, na jejím horním obalu je plasticky vyobrazen znak města Chebu. Má formát menší A3, tvoří jí 200 listů, které jsou číslovány, k psaní je používán speciální polokřídový papír, text je zapisován do dvou sloupků na obou stranách listu. Zprávy jsou zapisovány kaligrafickým perem. K psaní se používá speciální trvanlivý dokumentační inkoust, řádkování je šestimilimetrové, text je psán tiskacím písmem o velikosti 3–4 mm. Začátek zpráv je psán verzálou, tj. ozdobným zvětšeným písmenem. Velmi významné zprávy jsou graficky vyobrazeny majuskulou, případně je celá stránka graficky barevně orámována různými dekorativními motivy. Na každé straně je namalován aktuální obrázek k dané významné akci. K vybarvování pan Turek používá akvarelové či gelové barvy, kterými lze docílit třpyt a lesk jednotlivých písmen či obrázků. Ročně je takto popsáno asi dvacet stránek kroniky. Kromě písemných zpráv zde najdete i odkazy na číslo ve fotoalbu města, dokladující danou skutečnost. Roční předěly jsou rozlišeny vždy obrázkem na celou stránku, jejichž námětem jsou významné historické stavby či vyobrazení některých uliček „starého města“. Kromě těchto historických obrázků zde můžete najít i obrázky aktuální, např. vyobrazení symboliky Evropské unie nebo aut z hasičské soutěže či věrohodně vyobrazený putovní křišťálový pohár s nápisy měst, který loni získal Cheb v celostátní soutěži měst.

Jelikož většina z nás byla zrakově postižená, tak nám pan kronikář velmi věrohodně popisoval náhodně vybrané obrázky a zároveň k nim přečetl i příslušnou zprávu či událost.

Návštěva miniaturoparku v Mariánských lázních

Mariánské Lázně jsou proslaveny nejen svými léčebnými účinky, ale i svou úpravností a bohatou zelení, lákající návštěvníky a turisty k procházkám lázeňskými parky, i k mnoha zajímavým výletům do širokého okolí.

Naším cílem byl tentokrát miniaturopark „Boheminium“ nacházející se v těsné blízkosti hotelu Krakonoš.

Už samotný název „Boheminium“ je dosti výstižný, neboť se v něm nachází více jak šest desítek významných modelů historických staveb,

kulturních a technických památek, které se váží k českému národu. Všechny tyto miniatury jsou zmenšeny v poměru 1 : 25.

Kromě jiných zde najdete např. hrady Karlštejn, Kokořín či zámky Červená Lhota, Český Krumlov, Bečov nad Teplou nebo Lázně Kynžvart. Své zastoupení zde mají také chrámové stavby, jako jsou Zelená hora ve Žďáru nad Sázavou nebo Železná Ruda. Nechybí tu ani hora Říp s věhlasnou rotundou, rozhledna Krásno nebo lednický Minaret. Obdivovat můžete i funkční lanovku na Ještěd, bez zajímavosti nejsou ani jezdící vláčky, které jsou součástí historické budovy nádraží Dolínka- Odolná Voda. Spatřit zde můžete také Ratibořické údolí se Starým Bělidem, letohrádek Hvězdu, českobudějovickou Černou věž, větrný mlýn Kuželov či Ruprecht, ale i některé kamenné stavby protkuté dřevěnými trámy – hrázďenkami. Pozornost návštěvníků si zde jistě zaslouží i mariánsko-lázeňská kolonáda s Karolininým či Křížovým pramenem, ale také miniatury dopravních prostředků, jakými jsou např. starý kolesový

parník, požární člun „Veverka“ nebo letadla typu Iljušin, Saro Cloud či Boeing 737.

U provozovatele tohoto miniaturoparku jsme si předem domluvili možnost hmatové prohlídky vystavených modelů. Prsty našich rukou jsme si tak zároveň mohli prohlédnout i dvě nejnovější miniatury- historickou bránu plzeňského Prazdroje, katedrálu sv. Bartoloměje v Plzni. V říjnu zde bude odhalena další maketa, kterou je Hrad Loket. Věřte, skutečně bylo nač se „dívat“, mnohým z nás se tak rozšířily naše představy, jak tyto stavby ve skutečnosti vypadají.

Pokud byste chtěli miniaturopark „Boheminium“ navštívit, můžete využít jak MHD, tak i visuté lanovky od Koliby na Krakonoš, který se nachází v nadm. výšce 754 m n/m. Určitě nebudete litovat!

Po prohlídce miniaturoparku jsme ještě zavítali na mariánskolázeňskou kolonádu s věhlasnou hrající fontánou. Fontánu tvoří kruhová mísa o průměru 13,5 m. Ze středu fontány, tak i po obvodu je ve třech řadách rozmístěno celkem 360 trysek, napájených sedmi vstřikovacími systémy. Ve večerních hodinách je hudební produkce fontány doplněna barevnými efekty. Každou lichou hodinu si zde můžete vyslechnout jednu ze 14-ti světově známých hudebních skladeb. My jsme si při naší návštěvě vyslechli průvodní melodii z filmu „Tenkrát na západě“.

Návštěva kynžvartského zámku

Historie zámku je pevně svázána s významným šlechtickým rodem Metternichů, jehož nejvýznamnějším představitelem byl kníže Klemens Václav Nepomuk Lothar von Metternich. Toto nádherné klasicistní letní sídlo Metternichů se nachází uprostřed jednoho z největších anglických zámeckých parků v ČR.

Návštěvníci na první prohlídkové trase zcela jistě ocení jedinečné historické poklady, mezi ně patří např. obrovský kulečník z mahagonového dřeva, který byl darován ruským carem Mikulášem I. Prohlédnout si zde můžete přenádherné sochy jednoho z nejvýznamnějších sochařů 19. století Antonia Canovy. Obdivovat můžete také nádherně zdobený krb, zámeckou jídelnu s galerií předků či velice cenné deskové obrazy od Bernarda Strigela, dvorního malíře císaře Maxmiliána II.

Na druhé prohlídkové trase navštívíte kromě jiného i expozici věnovanou chebskému katovi, Karlu Hussovi, ve vitrínách jsou vystavena různá pečetidla, rovněž i některé mučící nástroje. Za zmínku jistě stojí i sbírka historických palných zbraní, zdobených zlatem či perletí. Prohlédnout si můžete také jednu z nejvýznamnějších zámeckých interiérových knihoven v Čechách nebo jedno z nejstarších evropských zámeckých muzeí – slavný Kabinet kuriozit. Toto muzeum obsahuje téměř 2000 exponátů z celého světa včetně osobních předmětů významných historických osobností. Na konci prohlídkové trasy se nachází expozice několika egyptských mumii.

Díky vstřícnosti a ochotě kastelána zámku, pana Brštiaka, si naši klienti mohli předem vytipované exponáty prohlédnout hmatem. Kladně jsme ocenili i slovní popis zámeckých interiérů průvodcem zámku.

Nevidomí si užívali prohlídku zámku jinými smysly

V rámci dopoledního programu festivalu TYFLOART pro zrakově handicapované z různých koutů naší republiky byla připravena prohlídka ostrovského zámku, které se ujal Pavel Čekan a později i paní Dvořáková z ostrovského infocentra. Svůj výklad dovedli přizpůsobit potřebám lidí se zrakovým handicapem, kteří si tak mohli vychutnat komentovanou prohlídku některých exponátů i hmatem. Za jeho volný čas, který věnoval našim klientům mu patří velké DÍK.

Odpolední program TyfloArtu, festivalu lidí se zrakovým handicapem se nesl v tónech hudby a tance, kdy jednotlivé zájmové skupiny od Plzně až po Kyjov prezentovaly své umění.

Pobyt v Maďarských termálních lázních

Lázeňské město Mosonmagyaróvár leží poblíž rakouské a slovenské hranice. Vznikl spojením obcí Moson a Magyaróvár. Je to živé město s mnoha obchody, restauracemi a pěší promenádou. Léčebný areál leží uprostřed zeleně nedaleko centra města.

Lázeňství v tomto městě je založeno na léčivých pramenech zásadité hydrokarbonátové a chloridové léčivé vody. Tato voda patří v kvalifikačním žebříčku mezi 5 nejúčinnějších léčivých vod v Maďarsku. V areálu se nachází několik bazénů o teplotě od 29 do 38 °C. Koupel v nich je vhodná pro onemocnění pohybového ústrojí, revmatizmu, pooperační a úrazové stavy, Bechtěrevovu nemoc a chronické gynekologické záněty. Pitné kúry jsou indikovány při zažívacích potížích, kornatění cév a poruchách štítné žlázy.

Pobyt se nám vcelku vydařil, počasí bylo velmi pěkné, teploty se denně vyšplhaly až k 35 °C. Jen byla škoda, že ve vlastním areálu, oproti jiným termálním lázním, chyběla odpočinková zóna s lavičkami a různými prodejními či občerstvovacími stánky. K vlastnímu odpočinku zde posloužila jen jedna restaurace a řada lehátek, umístěných podél jednotlivých bazénů. Stinnou stránkou byla nepřítomnost delegáta cestovní kanceláře, museli jsme být odkázáni sami na sebe. Vhod nám přišla znalost maďarštiny jednoho z účastníků našeho pobytu. Přesto jsme se domů vraceli s pocitem příjemně strávené dovolené, při které jsme využili léčebných účinků maďarských lázní.

Půlmaraton – díky za to, že jsem nebyl sám

Před několika lety jsem absolvoval pražský půlmaraton. Masová akce, která pro mne byla výzvou, protože jsem do té doby takovou vzdálenost nikdy neuběhl najednou. Byl to zážitek od přípravy, přes nástup do startovního štrůdlu několika tisíc lidí, zahajovací výstřel z rukou presidenta, sportovce Václava Klause, deset minut než člověk doběhne od výstřelu na startovní čáru za doprovodu Smetanovy Vltavy, davy diváků, hudební skupiny na trase, cíl, pamětní medaile... Zajímavou zkušeností pro mne ale bylo i něco jiného. Navzdory desetitisícům lidí na trati a mimo ni, navzdory několika známým v autě na cestě do Prahy jsem se cítil sám. Nevadilo mi to, ani jsem to pochopitelně nepovažoval za chybu organizátorů. Bylo to cenné ponaučení, že množství lidí automaticky nevytváří v každém jedinci pocit sounáležitosti i když se sejdou kvůli společné aktivitě. Na tyto hromadné běhy jsem nezanevřel, ale už mne nelákaly.

Přesto jsem po osmi letech běžel půlmaraton znovu. Tentokrát v Karlových Varech. Bylo to stejné i jiné. Stejná byla perfektní

organizace a vše okolo. Jiné to začalo být již díky nabídce, která mne po osmi letech opět přivedla na trať dlouhou 21097,5 metrů. Ředitelce TyfloCentra Karlovy Vary zavolala paní organizující tým běžců a fanoušků pražských firem SilentLab a Verti. Nabídla úhradu startovního poplatku pro nevidomého běžce i traséra. Paní ředitelka mající přehled o klientech nabídla tuto možnost Michalovi Pobišovi. Věděla, že ke sportu má od mládí blízko a nemýlila se. Michal nabídku okamžitě přijal, i když toho na trati možná chvílkami v duchu litoval. Ale o tom později. Volba běžcova doprovodu, traséra, který dohlédne na to, aby Michal věděl, kudy má běžet a zbytečně neklopýtal přes jemu neviditelné překážky, byla rychlá. Ředitelka a má manželka v jedné osobě to shrnula:

„Tys to už běžel, z rodinné zkušenosti víš co obnáší doprovázet nevidomého a nikoho podobného hned tak neseženeme.“

Na přípravu mnoho času nezbyvalo. Za pět týdnů se toho moc nenatrénuje a proto jsme se s Michalem na dvou společných trénincích soustředili především na zjištění jeho fyzických i zrakových možností, způsobu vzájemné koordinace i komunikace a předání mých zkušeností z půlmaratonu. Probrali jsme stravu, pitný režim, oblečení, obuv, dýchání, taktiku a podobně. Několikrát jsme byli emailem v kontaktu se sponzory našeho běhu a už tehdy bylo znát, že Michalova účast pro ně není jen čárkou ve statistice dobročinnosti.

Nastává den závodu. Předpověď počasí je nadějná. Převzetí startovacích balíčků bez velké fronty. Pár fotek s logy organizátora. Setkání s milou Marií ze sponzorské firmy i jejími kolegy běžci a týmem fanoušků. Seznamujeme se, pak společné focení v pěkných týmových dresech, které jsme od nich také dostali. Povalujeme se na trávě, trochu rozcvička a jde se na to. Taktika je jasná. „Zaútočíme“ z konce startovního pole. Největším soupeřem nám bude čas a pro tentokrát zvítězíme, pokud doběhneme do cíle v maximálním limitu tři hodiny stanoveném organizátory. Stojíme na konci maxihou senky čtyř tisíc běžců. Slabě slyšitelný výstřel, obrovská digitální časomíra nad startovní čarou začíná odpočítávat první vteřiny závodu. Za zvuků symfonie Vltava se dáváme pomalu do pohybu. Než se dostáváme na startovní čáru, uběhnou přibližně tři minuty. Běžíme dál kolem hlavní pošty do kopce, pak sbíháme k vojenskému lázeňskému domu, prudce doprava, kamenná kolonáda, vřídlo, Pupp, císařské lázně, galerie a ještě dál. Běžci, kteří jezdí na podobné akce i kvůli poznávání měst vidí z Karlových Varů opravdu hodně

a mohou se kochat tím nejkrásnějším co západočeská metropole nabízí. A času na to mají dost, neboť se stejnou trasou vrací zpět a po absolvování části trati směrem do Tuhnic ke KV aréně a zpět, běží historicko-lázeňský okruh ještě jednou. S Michalem se pochopitelně moc nekocháme. Víc si užíváme fandících diváků, dobrovolníků, zdravotnických, policejních i hasičských hlídek, mnoha hudebních stánků, kde hudebníci a dýdžejové různých žánrů a věkových kategorií hrají běžcům do kroku. Skvělý je i tým našich fanoušků, kteří se pohybují podél tratě a opakovaně nás povzbuzují. Držíme se takтики a běžíme poslední na hranici časového limitu. Upřímně řečeno, Michal rychleji nemůže. Chvilkami ho trápí dech díky jeho astma, čím dál tím intenzivněji cítí trápící se vazy v koleni. Je však odhodlán vytrvat a indiánským během postupně předbíháme několik soupeřů. Vždy se tím na nějaký čas zbavujeme pořadatele na kole, který má za úkol uzavírat celé pole běžců. To se nám daří několikrát, vždy se však zanedlouho tento průvodce vrací s tím, že soupeř to vzdal. Do cíle to máme nějaké dva kilometry, když před sebou vidíme dvě běžkyně. Opět, a zřejmě naposledy, máme šanci nebýt poslední. Informační tabule říká, že do cíle to máme sedm set metrů. Běžíme všichni čtyři pohromadě. Sbíháme poslední kopec a točíme doleva na cílovou rovinku. Na Michala, který se vydává z posledních sil, do cíle už téměř jen křičím:

„Míšo, běžíme až do cíle, je to posledních dvě stě metrů. Ženský jsou těsně za námi, je to jen sto padesát metrů! To jim už nedáme, běžíme, běžíme, jen sto metrů! Slyšíš jak ti lidi fanděj? Padesát metrů, drž ten běh! Cíl! Ruce nahoru!“

Michal na povel zvedá ruce, aby se na mne vzápětí vysílením zavěsil. Asi moc neslyší hlasitou podporu diváků i moderátora, který bláznivě buší do reklamního panelu na cílové pásce a společně nám všem posledním běžcům tvoří atmosféru, jako bychom závod vyhráli. I několik fotografů si nás prohlíží hledáčkem, dostáváme pamětní medaile, jdeme si do úschovny pro batoh. Dokonce na nás zbývá i dost banánů a pomerančů.

Před lázněmi pět jsme se ještě jednou sešli s našimi novými kamarády. Nezbytné foto i s medailemi. Pozvání na společnou večeři jsme, byť neradi, odmítli s vědomím, že zvednutí se na cestu domů by bylo velmi kruté. Navíc jsme dostali ještě dárkovou tašku a jedny z posledních slov už byly určeny budoucnosti ve smyslu: „Možná jsme založili firemní tradici, že do Karlových Varů budeme jezdit běhat půlmaraton v týmu s nevidomými.“

Za sebe mohu říci jen tolik, že pokud ještě někdy poběžím podobný hromadný běh, tak vždy budu mít na zadku reflexní označení průvodce a znak nevidomých a kousek za mnou poběží nevidomý bojovník jako Michal. Už pro to, abych se v tom davu necítil sám. Díky.

(fota na obálce)

Miloslav Liška trasér

Velikonoční koncert

Před Velikonocemi TyfloCentrum Karlovy Vary, o. p. s. ve spolupráci s OO SONS Karlovy Vary uspořádalo, v nádherném prostředí klášterního kostela Zvěstování Panny Marie v Ostrově, Velikonoční koncert. O příjemný kulturní zážitek se postarali folkoví písničkáři František Nedvěd ml., nevidomý zpěvák Martin

Rous a báječná moderátorka Martina Brožová. I přes velmi nízké teploty v kostele vládla příjemná atmosféra a všechny zahřály nejen deky, ale i skvělé písně. Vydařeným koncertem všichni účastníci přivítali jaro a při odchodu měl každý možnost zakoupit výrobky zrakově postižených a tím přispět na další tvoření našich uživatelů.

Regionální setkání držitelů vodících psů v Chebu

Chebské středisko TyfloCentra K. Vary uspořádalo pro své klienty i členy SONS 23.dubna 2018 již tradiční „Regionální setkání držitelů vodících psů“. Na toto setkání přijelo do Chebu devět držitelů vodících psů z celého našeho regionu a jeden nový čekatel na svého prvního vodícího psa.

Tentokrát mezi nás zavítali pracovníci „Nadačního fondu Mathilda“ z Prahy. Hlavním záměrem tohoto setkání bylo procvičení a opakování získaných dovedností našich čtyřnohých pomocníků. V prostorách frekventovaného parku v centru města byla připravena speciální překážková dráha pro vodící psy a tak jsme si mohli pod odborným dohledem cvičitelů psů vyzkoušet různé nástrahy a překážky, se kterými se naši psi tak často nesetkávají. Nechyběl ani trénink poslušnosti či tzv. frekvence, tedy pohyb našich vodících psů v běžném městském provozu. Při těchto aktivitách jsme si mohli ověřit, kde a jaké chyby dělají naši psi nebo i my sami.

V průběhu aktivit i v následné besedě nám instruktoři výcviku nejen poradili, ale i fundovaně zodpověděli mnohé dotazy uvedené problematiky.

Z úst vedoucí výcviku, Ing. Hany Jasenovcové, jsme se dozvěděli, čím vším a jakými aktivitami se tento Nadační fond zabývá. Jmenovat tak mohu například i finanční příspěvek při nákupu hudebních nástrojů sociálně slabším zrakově postiženým studentům Konzervatoře J. Deyla v Praze. Za zmínku jistě stojí i každoroční zakoupení sociálního automobilu pro jednotlivá krajská pracoviště Tyfloservisu, zkrátka nepřišel ani karlovarský Tyfloservis, kterému „Mathilda“ přispěla na vybavení cvičné kuchyňky. Kromě jiného jsme se dozvěděli i to, kolik bylo předáno vodících psů za osm let své činnosti, bez zajímavosti nebyly ani informace

o spolupráci s mezinárodními školami pro výcvik vodících psů ve Španělsku či ve Velké Británii.

V další části tohoto setkání jsme si pověděli, jak je to s aktuálními předpisy při cestování s vodícími psy u různých dopravců v ČR i jak je to s přístupovými právy do obchodních, stravovacích či zdravotních zařízení apod. Na tomto místě jsme se zmínili i o digitální knihovně při SONS v ČR, v jejíž produkci lze najít několik knih s psí tematikou, ve kterých najdete mnohé užitečné informace a praktické rady při soužití se psem.

Někteří účastníci využili i možnost zakoupení nejpoužívanějších potřeb pro vodící psy, které pracovníci „Mathildy“ na toto setkání s sebou přivezli.

Závěrem lze konstatovat, že setkání bylo nejen velmi zajímavé, ale i nadmíru užitečné, neboť ověřování a prohlubování dovedností našich vodících psů se jeví jako velmi důležité a prospěšné.

Výlet do Prahy za T. G. Masarykem

Velmi zajímavá a poučná výstava přibližující život T. G. Masaryka se konala v nových prostorách Národního muzea, resp. v budově bývalého parlamentu.

V předsálí výstavy byl vyobrazen celý rodokmen T. G. Masaryka, včetně jeho velkého fota. Samotná výstava probíhala v Lipovém sále, jehož název symbolizuje náš národní strom- lípu. Sál byl rozdělen na pět částí- tvarově připomínající lipové listy, které představovaly dílčí etapy života našeho prvního prezidenta.

Úvodní část výstavy se jmenovala Tomáš, zaměřena je na dětství a studijní léta T. G. Masaryka. Kromě vybraných fotografií či dobových dokumentů je zde vystaven i jeho moravský kroj nebo proutěný kufr, který používal při svých četných cestách napříč Evropou. Naš první prezident se narodil 8. března 1850 v Hodoníně, kde prožil i své dětství. Vyučil se kovářem i zámečníkem, touha po vyšším vzdělání jej však zavedla do brněnského gymnázia, odkud byl pro neshody s ředitelem školy po dvou letech vyloučen. Díky svému mecenáši a soukromým kondicím absolvoval gymnázium ve Vídni, kde v roce 1876 odmaturoval. Následně absolvoval i filozofickou fakultu Vídeňské univerzity. Málokdo ví, že jeho habilitační práce byla zpracována na psychologické téma- Sebevražda.

Druhý lipový list byl pojmenován Garrigue, tato expozice je věnována jeho soužití s manželkou Šarlotou a jeho dětem. S manželkou se poprvé setkali v Lipsku v roce 1877, kde si hned „padli do oka“. Vychovali společně čtyři děti, nejznámější byl jejich syn Jan, který později zastával funkci ministra zahraničních věcí. Mimo jiné jsme se dozvěděli např. i to, že se Masaryk nestyděl pomáhat své ženě v domácnosti, za což sklízel posměch od ostatních mužů ve svém okolí. Vystaveny jsou zde cestovní pasy obou manželů, orlí péro, připomínající podpis Filadelfské smlouvy o nezávislosti. Našemu zájmu neunikla ani busta jeho manželky či amerického prezidenta Wilsona, který podporoval vyhlášení prvního čs. Státu.

3. list nesl název Masaryk, je zaměřen na jeho politický růst. Aktivně vstupuje do politiky poprvé v roce 1891, kdy kandidoval do strany Mladočechů vídeňského sněmu. V r. 1893 zakládá společensko politický měsíčník Anteum. Podruhé už kandiduje v roce 1907 do strany nezávislých, v roce 1914 se přidává na stranu zahraničních spojenců. V Paříži zakládá Čs. Národní radu, jejímž úkolem je sledovat pohyb našich legionářů v Rusku i našich vojenských jednotek ve Francii. Za zmínku zde stojí karikatury významných historiků, spisovatelů či politiků. Černé představují jeho nepřátele (např. K. Kramáře), bílé naopak znázorňují jeho přátele (mezi nimi najdete K. Čapka, E. Beneše a další). Kromě mnoha dalších spisů je zde zmínka také o Spolku Pátečníků, kteří se pravidelně každý pátek scházeli v Čapkově vile. Mezi exponáty najdete i jeho nejvýznamnější knihu- Česká otázka, popisující naše politické uspořádání.

Další lipový list byl pojmenován Profesor. Tento úsek je věnován jeho práci v roli profesora ve Vídni a v Praze. Z fin. důvodů přijímá nabídku přednášet na Univerzitě Karlově v Praze. Na přelomu století byla rozdělena na německou a českou část. Jako správný vlastenec přednáší na české. Masaryk nesnáší potlačování národnostních a rasových svobod, a tak se aktivně vkládá i do aféry Hilsneriáda, za což byl svými studenty z přednášky vypískán. K vidění je zde i zlatý rektorský řetěz či malý krucifix, vypovídající o jeho vztahu k víře.

Poslední, pátý list, byl nazván Prezident. Poprvé byl zvolen prezidentem v r. 1918, podruhé o dva roky později, kdy byla přijata první Ústava ČSR. Poté byl ještě zvolen v r. 1927 a 1934. Pro svůj zdravotní stav abdikoval v roce 1935. Za sklem zde můžete spatřit i jeho kulaté razítko, které používal na podepisování různých

dokumentů. Vzhledem k několika mozkovým příhodám totiž už nebyl schopen vlastnoručního podpisu. Vystavena je tu také šavle M. R. Štefánika nebo např. polední menu na zámku v Lánech.

Na konci prohlídkové trasy je vystaven ještě jeden významný exponát. Tím je naše první prezidentská standarta z roku 1920. Proti dnešní se moc neliší, okraje jsou v barvě naší trikolory, uprostřed dva zlatí lvi jako štítonoši, v šachovnicovém poli je moravská a slezská orlice, vlevo nahoře slovenský znak a vpravo medvěd, symbolizující Podkarpatskou Rus.

S povděkem jsme přivítali možnost komentované prohlídky, průvodkyně byla k nám velice vstřícná. Kromě popisu vystavených exponátů nám prozradila i mnoho zajímavostí ze soukromí našeho prvního prezidenta.

Karlovy Vary mají nové místo na relaxaci

Od dubna letošního roku mohou klienti karlovarského střediska využívat nové aktivity v multismyslové relaxační místnosti, která

nabízí zrakově postiženým klientům místo k odpočinku a relaxaci s využitím širokého spektra smyslových podnětů ..

Cílem této nové aktivity je navodit celkové uvolnění našich klientů a stimulovat jejich smysly především sluch, čich a hmat, které zrakově postižení využívají ke kompenzaci svého omezeného zrakového vnímání.

Tuto místnost se podařilo vybudovat ze sponzorského daru karlovarského Rotary Clubu, a tímto všem členům, kteří přispěli na tento projekt děkujeme.

PŘIPRAVUJEME

29.7.–4.8.2018 – Velké Pavlovice

OO SONS Karlovy Vary ve spolupráci s TyfloCentrem Karlovy Vary připravila pro zrakově postižené zájemce tuzemský pobyt ve Velkých Pavlovicích. Součástí pobytového programu bude simulovaná střelba, společenské hry, společná turistika a také se uskuteční dva zájezdy do okolí Velkých Pavlovic.

24.8.–2.9.2018 ITÁLIE – Severní Jadran – CAORLE

Pokud se chystáte na dovolenou k moři a chcete ji prožít v kruhu dobrých lidí, neváhejte a pojedte s námi do italského městečka Caorle, zvaného „Malé Benátky“ nacházející se na severním pobřeží Jadrana.

28.–30. září 2018 – Zájmová umělecká činnost

Vystoupení zrakově postižených amatérských umělců, účastníci zájmové umělecké činnosti nabídnou své rukodělné práce pro inspiraci i na prodej.

15.10.2018 – BÍLÁ PASTELKA

Veřejná sbírka BÍLÁ PASTELKA, které se TyfloCentrum každoročně zúčastňuje prostřednictvím vybraných studentů jako dobrovolných prodejců pastelek. Výtěžek významně podporuje služby pro nevidomé.

3.11.2018 – Oblastní shromáždění SONS, OSTROVSKÝ ŠLÁGRBÁL

Zrakově postižení se u příležitosti Dne nevidomých sejdou z celé oblasti severozápadního Podkrušnohoří na Oblastním krajském shromáždění SONS. Oslava tohoto svátku bude pokračovat ŠLÁGRBÁLEM - v Domě kultury Ostrov nad Ohří od 19:30h.

15.12.2018 – 16:30 Vánoční koncert SOKOLOV

V prostředí Kapucínského kláštera sv. Antonína Paduánského v Sokolově se v podvečer uskuteční vánoční adventní koncert.

RŮZNÉ

Projekt Nadačního fondu TESCO „Vy rozhodujete, my pomáháme“

V dubnu letošního roku se všechna střediska TyfloCentra zapojila do 4. kola programu Nadačního fondu Tesco „Vy rozhodujete, my pomáháme“. Do úzkého výběru postoupily projekty ze střediska Ostrov a Sokolov. Ostrov s projektem pro HAPTIKU aneb vnímáme jinými smysly a Sokolov s projektem pro MULTISMYLOVOU MÍSTNOST aneb relaxační techniky pro zrakově postižené. Středisko Ostrov získalo 1. místo s počtem hlasů 13 872, středisko Sokolov skončilo na 2. místě s počtem hlasů 21 520. Vítězný projekt obdrží nadační příspěvek ve výši 30 000 Kč a druhé místo 16 000 Kč.

PODĚKOVÁNÍ

TyfloCentrum Karlovy Vary, o.p.s. děkuje všem, kteří v roce 2017 přispěli finančním a věcným darem na spolufinancování poskytovaných služeb nebo se osobně spolupodíleli na aktivitách naší společnosti ve prospěch osob se zrakovým handicapem.

Donátorům, poskytujícím každoroční finanční podporu formou dotací, grantů a příspěvků:

KARLOVARSKÉMU KRAJI
MĚSTU KARLOVY VARY
MĚSTU OSTROV
MĚSTU CHEB
a MĚSTU SOKOLOV

Veřejným institucím za podporu a spolupráci:

ÚŘADU PRÁCE OSTROV
KRAJSKÉ KNIHOVNĚ KARLOVY VARY
MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ OSTROV
MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ SOKOLOV
MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ CHEB
MĚSTSKÉ POLICII OSTROV
MĚSTSKÉ POLICII KARLOVY VARY
MĚSTSKÉ POLICII SOKOLOV
studentům a pedagogům GYMNÁZIA OSTROV,
GYMNÁZIA SOKOLOV a STŘEDNÍ ZDRAVOTNÍ ŠKOLY CHEB

Sponzorům:

ROTARY CLUBU Karlovy Vary
Nadačnímu fondu FRIENDLYVOX
Reklamní agentuře KOMPAKT
Výrobnímu družstvu nevidomých SPEKTRA PRAHA

Dlouholetým partnerům:

Zakladateli sjednocené organizaci nevidomých a slabozrakých
Tyfloservisu Karlovy Vary
Centru pro zdravotně postižené Karlovarského kraje
Národní radě osob se zdravotním postižením
Pobytovému rehabilitačnímu a rekvalifikačnímu středisku
pro nevidomé Dědina
TV Ostrov

Poděkování za velkou podporu, vstřícnost a pochopení pro naše poslání a služby:

PAVLU ČEKANOVÍ
JIŘÍMU KLSÁKOVÍ
JANU PICKOVÍ
GABRIELE LICKOVÉ
ŠTEFANOVÍ ŠKULAVÍKOVÍ

Členům Správní a Dozorčí rady:

VÁCLAVU POLÁŠKOVÍ
RUDOLFU VOLEJNÍKOVÍ
DAGMAR ŠPIŠÁKOVÉ
LENCE ČERNÉ
VĚŘE VLASÁKOVÉ
KATEŘINĚ JELÍNKOVÉ

Zaměstnancům za profesionální práci a přístup:

PAVLOVI ROGACZEWSKÉMU
EMILOVI MIKLÓŠOVÍ
GERTRUDĚ MARUŠCÁKOVÉ
VĚŘE ROTHOVÉ
MARTINOVÍ JŮZOVÍ
VANDĚ VLASÁKOVÉ
DANĚ SZARKOVÉ,
MICHAELE SVOBODOVÉ
ŠÁRCE KALINOVÉ
IVANĚ DAMUOVÉ
SILVII ONDROVÉ
ROMANĚ HENDRYCHOVÉ
HANĚ KUNEŠOVÉ
A MARTINĚ BROŽOVÉ

V neposlední řadě patří poděkování i klientům středisek TyfloCentra Karlovy Vary, o. p. s. za jejich důvěru ...

PODĚKOVÁNÍ

A ještě něco dobrého na konec ...

TYFLORECEPTÁŘ

Recept na salát z řapíkatého celeru

Inspirace z karlovarského střediska na lehký letní salát.

Na salát budete potřebovat:

Svazek řapíkatého celeru - oloupat

2 zelená jablka

250g sýra Gouda

½ svazku zelené cibulky – nat'

Olivový olej

Šťávu z limetky

Sůl, pepř

Řapíkatý celer a jablka nakrájíme, přidáme nastrouhaný sýr a nat' cibulky, zakápneme olivovým olejem a šťávou z limetky. Na konec přidáme sůl a pepř.

Přejeme dobrou chuť!

PŮLMARATON KARLOVY VARY 2018

PŮLMARATON KARLOVY VARY 2018

Oblastník (zpravodaj pro zrakově postižené)
vydává TyfloCentrum Karlovy Vary o.p.s.

Distribuce

Regiony: Karlovy Vary, Ostrov, Cheb, Sokolov, Chomutov

Redakce, korekce / Šárka Kalinová, Lenka Nováková, Věra Rotheová

Garant / Jakub Liška

www.tyflocentrum-kv.cz
reditel@tyflocentrum-kv.cz

Příspěvky zasílejte na e-mail:
ostrov.tyflocentrum@seznam.cz

Karlovy VARY°

